

Hvorfor er Vadehavet UNESCO-Verdensarv?

Trækrute

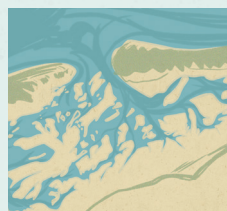
Vadehavet er uundværligt for mange trækfugle. Her finder de føde til at opbygge tilstrækkelige fedtreserver til den lange rejse mellem yngleområderne i nord og overvintringsområderne i syd. Det gør Vadehavet til et af de vigtigste forbindelsespunkter på den østatlantiske trækrute.

1

Uberørt landskab

I Vadehavet kan man tydeligt se, hvordan landskabet bliver skabt på ny igen og igen. Vind, vand og tidevand ændrer området dag for dag. Tidevandsrender flytter sig, klitter dukker op og forsvinder, vadeblader flytter sig.

2

Naturen er i bevægelse

Vadehavet er meget dynamisk; det er salt og ferskt, varmt og koldt, vådt og tørt. Dyrene tilpasser sig konstant, men påvirker omvendt også landskabet. Dette samspil mellem dyrene og deres omgivelser er noget helt særligt.

3

Sjælden biodiversitet

Mange plante- og dyrearter lever i Vadehavet. Nogle af disse arter har tilpasset sig så godt til dynamikken i området, at de findes i usædvanligt store bestande, som igen er livsvigtige for dyr fra andre steder i verden.

En fælles indsats

Danmark, Tyskland og Holland indgår i en fælles indsats i beskyttelsen af denne enorme, naturlige skatkammer. Der er mange, som spiller en rolle i denne indsats - lige fra lokalbefolkningen, besøgende og virksomheder til nationalparker, regeringer, grønne NGO'er og internationale samarbejdspartnere.

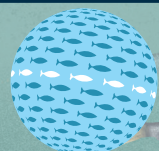
Kiselalger

Disse encellede alger danner grundlag for fødekæderne i Vadehavet. De er formet som små æsker med låg og har forskellige former. Den typiske brune farve findes ofte på vadebladerne.

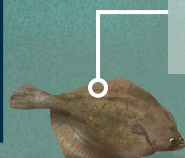
Swimway

Over 100 fiskearter bruger Vadehavet i løbet af deres liv. Antallet af fisk svinger meget i løbet af året, for hver art bruger Vadehavet forskelligt. For eksempel til at gyde, til at vokse op eller til at søge efter føde. Vadehavet udgør et uundværligt bindeled mellem ferskvand og saltvand.

Opvækstområde

Vadehavet er opvækstområde for mange (flad)fisk.

Strandsnegle

Lukker sig inde i deres skaller ved lavvande og tager en dråbe vand med ind i sneglehuset for at holde deres gæller fugtige.

Perfekt tilpasset

Strandskadens næb ændrer sig afhængigt af fødekilden til det mest passende redskab: Hvis den hovedsageligt æder orme, bliver næbbet langt og spidst - perfekt til at prikke med. Når hjertemuslinger og skaldyr skal åbnes, bruges næbbet som en mejsel og bliver derfor kort og stumpet.

Ederfugl

Sluger hele hjertemuslinger eller blåmuslinger i én mundfuld. Dens stærke mave knuser skallerne i småstykker, som den derefter udskiller.

Salturt/Kveller

Denne plante tåler saltvand særdeles godt. Den etårige plante ophober saltet i sine celler, men når at danne frø, inden den dør af for meget salt om efteråret.

Engelskgræs

Har smukke lyserøde blomster og lever ofte på de højeste dele af strandengene, hvor den ofte danner tuer. Nogle gange kan den også findes langs veje, hvor der strøs salt om vinteren.

Strandmalurt

Forekommer ofte i store bestande på den midterste del af strandengen. Afgiver en særpræget duft og blev tidligere lagt i tøj og klæder for at holde lopper væk.

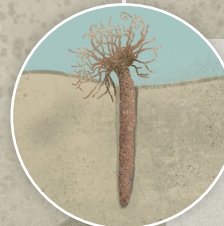
Sandorm

Lever i et U-formet rør, hvor den spiser en masse sand. Den fordøjer fødepartiklerne i sandet og udskiller det rensede sand i små dynger af "spaghetti-pøller".

Sandtræorm

Bygger et stabilt rør af sand, skalrester og slim for at beskytte sin bløde krop mod rovdyr. Den lever af plankton, som den fanger i vandet med sine tentakler. Sandtræorme kan danne hele rev!

©WWF Tyskland, 2024
International Wadden Sea School www.iwss.org
Baseret på en plakat fra www.waddenvereniging.nl
Illustration: Kim Merel

